ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 5ης Οκτωβρίου 1999 *

Στην υπόθεση C-10/98 P,

Azienda Agricola «Le Canne» Srl, με έδρα το Porto Viro (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους G. Schiller, G. Carraro και F. Mazzonetto, δικηγόρους Πάδουας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο G. Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

αναιρεσείουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (τρίτο τμήμα) της 7ης Νοεμβρίου 1997, T-218/95, Le Canne κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-2055), και με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου ο έτερος των διάδικων είναι η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τον E. de March, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τον A. Dal Ferro, δικηγόρο Vicence, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. J. G. Kapteyn, πρόεδρο τμήματος, G. Hirsch, J. L. Murray (εισηγητή), H. Ragnemalm και R. Schintgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Γ. Κοσμάς
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 14ης Ιανουαρίου 1999,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 18ης Μαρτίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Ιανουαρίου 1998, η Azienda Agricola «Le Canne» Srl άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 7ης Νοεμβρίου 1997 στην υπόθεση Τ-218/95, Le Canne κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-2055, στο εξής: αναιρεσιβαλλομένη απόφαση), με την οποία το εν λόγω κοινοτικό δικαιοδοτικό όργανο απέρριψε την προσφυγή-αγωγή με την οποία η εν λόγω εταιρία είχε ζητήσει, αφενός, την ακύρωση της μειώσεως, μέσω του τηλετυπήματος της Επιτροπής υπ' αριθ. 12 497 της 27ης Οκτωβρίου 1995, μιας αρχικώς χορηγηθείσας κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής και, αφετέρου, την

αποκατάσταση της ζημίας την οποία η προσφεύγουσα-ενάγουσα ισχυριζόταν ότι είχε υποστεί λόγω της μειώσεως αυτής.

2 Το νομικό πλαίσιο και τα πραγματικά περιστατικά που αποτελούν την αιτία για την άσκηση της υπό κρίση αναιρέσεως εκτίθενται στην αναιρεσιβαλλομένη απόφαση ως εξής:

«1 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με τις κοινοτικές δράσεις για τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 376, σ. 7, στο εξής: κανονισμός 4028/86), ορίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση στις δράσεις που αναλαμβάνονται στον τομέα της αναπτύξεως της υδατοκαλλιέργειας και της διευθετήσεως των προστατευομένων θαλασσίων ζωνών ενόψει μιας καλύτερης διαχειρίσεως της παράκτιας αλιευτικής ζώνης.

2 Κατά το άρθρο 12, το οποίο παραπέμπει στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού 4028/86, η προβλεπόμενη για την υδατοκαλλιέργεια κοινοτική συνδρομή ανέρχεται, όσον αφορά την περιοχή της Βενετίας, στο 40 % των επιλεξίμων δαπανών, η δε συμμετοχή της Ιταλίας αντιστοιχεί σε ποσοστό μεταξύ 10 και 30 %.

3 Το άρθρο 44 του κανονισμού 4028/86 ορίζει τα εξής:

"1. Καθ' όλη τη διάρκεια της κοινοτικής παρέμβασης, η αρχή ή ο οργανισμός που ορίζεται για τον σκοπό αυτό από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή, μετά από αίτησή της, όλα τα δικαιολογητικά και όλα τα

έγγραφα που αποδεικνύουν την εκπλήρωση των οικονομικών ή άλλων προϋποθέσεων που επιβάλλονται για κάθε σχέδιο. Η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει την αναστολή, τη μείωση ή την κατάργηση της συνδρομής σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 47:

— εάν το σχέδιο δεν εκτελείται σύμφωνα με τις προβλέψεις ή

(...).

Η απόφαση κοινοποιείται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος καθώς και στον δικαιούχο.

Η Επιτροπή προβαίνει στην ανάκτηση των ποσών η καταβολή των οποίων δεν ήταν ή δεν είναι δικαιολογημένη.

2. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 47."

4 Το άρθρο 47 ορίζει τα εξής:

«1. Στην περίπτωση που γίνεται αναφορά στη διαδικασία του παρόντος άρθρου, η Μόνιμη Επιτροπή Διαρθρώσεων της Αλιείας συγκαλείται από τον πρόεδρό της, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε μετά από αίτηση του αντιπροσώπου ενός κράτους μέλους.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει σχέδιο των μέτρων που πρέπει να ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της εντός προθεσμίας που δύναται να ορίσει ο πρόεδρος σε συνάρτηση με τον επείγοντα χαρακτήρα των θεμάτων που έχουν υποβληθεί προς εξέταση. Αποφασίζει με πλειοψηφία 54 ψήφων· οι ψήφοι των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 148, παράγραφος 2, της Συνθήκης. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει τα μέτρα που εφαρμόζονται αμέσως. Εντούτοις, εάν τα μέτρα αυτά δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής, η Επιτροπή τα γνωστοποιεί αμέσως στο Συμβούλιο· στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή δύναται να αναβάλει την εφαρμογή το πολύ για ένα μήνα από τη γνωστοποίηση αυτή. Το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να λάβει διαφορετικά μέτρα εντός προθεσμίας ενός μηνός.»

5 Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1116/88, της 20ής Απριλίου 1988 (ΕΕ L 112, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1116/88), η Επιτροπή θέσπισε τις λεπτομέρειες εκτελέσεως των αποφάσεων χορηγήσεως συνδρομών για σχέδια που αφορούν κοινοτικά μέτρα βελτιώσεως και αναδιαρθρώσεως των δομών του τομέα της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της διευθετήσεως της παράκτιας ζώνης.

6 Σύμφωνα με την έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1116/88, «δεν πρέπει να κινείται η διαδικασία αναστολής, μείωσης ή κατάργησης της συνδρομής πριν ζητηθεί η γνώμη του ενδιαφερομένου κράτους μέλους το οποίο μπορεί να λάβει θέση επί του θέματος και να καλέσει τους δικαιούχους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους».

7 Συναφώς, το άρθρο 7 του κανονισμού 1116/88 ορίζει τα εξής:

"Πριν κινηθεί η διαδικασία αναστολής, μείωσης ή κατάργησης της συνδρομής που προβλέπεται στο άρθρο 44, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86, η Επιτροπή:

— ειδοποιεί σχετικά το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου πρόκειται να εφαρμοστεί το σχέδιο για να λάβει θέση ως προς το θέμα αυτό,

— συμβουλεύεται την αρμόδια αρχή η οποία ανέλαβε να διαβιβάσει τα δικαιολογητικά,

— καλεί τον ή τους δικαιούχους να εκφράσουν, μέσω της αρχής ή του οργανισμού, τους λόγους για τη μη τήρηση των προβλεπομένων όρων."

Το ιστορικό της διαφοράς

8 Με την απόφαση C(90) 1923/99, της 30ής Οκτωβρίου 1990, η Επιτροπή χορήγησε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα (στο εξής: προσφεύγουσα) χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 1 103 646 181 ιταλικών λιρών (ITL), αντιστοιχούσα στο 40 % των επιλεξίμων δαπανών ύψους 2 759 115 453 ITL, για την πραγματοποίηση έργων εκσυγχρονισμού και διευθετήσεως εγκαταστάσεων ιχθυοκαλλιέργειας (σχέδιο I/16/90). Προβλέφθηκε η εκ μέρους του Ιταλικού Δημοσίου καταβολή αναλογικής συνδρομής ανερχομένης στο 30 % των επιλεξίμων δαπανών, ήτοι σε 827 734 635 ITL.

9 Στην απόφαση διευκρινιζόταν ότι: "Το ποσό της συνδρομής που θα καταβάλει πράγματι η Επιτροπή για ορισμένο περατωθέν σχέδιο εξαρτάται από τη φύση

των πραγματοποιηθέντων έργων σε σχέση με τα προβλεφθέντα στο σχέδιο". Στην απόφαση διευκρινιζόταν επίσης ότι, "σύμφωνα με την επισήμανση που περιλαμβάνεται στο μέρος Β της υποβληθείσας από τον δικαιούχο αιτήσεως για τη χορήγηση συνδρομής, τα προβλεπόμενα έργα δεν μπορούν να τροποποιηθούν ή να μεταβληθούν χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της εθνικής δημόσιας υπηρεσίας και ενδεχομένως της Επιτροπής. Σημαντικές μεταβολές πραγματοποιηθείσες χωρίς σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής μπορούν να έχουν ως συνέπεια τη μείωση ή την κατάργηση της συνδρομής, σε περίπτωση που κριθούν απαράδεκτες από την εθνική δημόσια υπηρεσία ή την Επιτροπή. Σε περίπτωση τροποποιήσεων, η εθνική δημόσια υπηρεσία θα υποδείξει σε κάθε δικαιούχο τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει."

10 Στις 23 Ιουνίου 1993 η Επιτροπή κατέβαλε στην προσφεύγουσα την πρώτη δόση ύψους 343 117 600 ITL.

11 Μετά τον επιτόπιο έλεγχο της τελικής καταστάσεως του σχεδίου, η αρμόδια για τα δημόσια έργα υπηρεσία γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα, με έγγραφο της 7ης Απριλίου 1994, ότι, υπό την επιφύλαξη ορισμένων τροποποιήσεων του σχεδίου που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των οικοδομικών εργασιών και των συναφών έργων, καθώς και των έργων εκσκαφής, φρονούσε ότι τα έργα για την υλοποίηση του σχεδίου μπορούσαν να θεωρηθούν σύμφωνα προς το εγκριθέν σχέδιο από τεχνικής και οικονομικής απόψεως.

12 Με την απόφαση C(94) 1531/99, της 27ης Ιουλίου 1994, η Επιτροπή δέχθηκε δεύτερη αίτηση της προσφεύγουσας για τη χορήγηση συνδρομής, αφορώσα την ολοκλήρωση των έργων εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεών της (σχέδιο I/100/94).

13 Με έγγραφο της 12ης Δεκεμβρίου 1994, το οποίο απηύθυνε στο ιταλικό Υπουργείο Γεωργίας (στο εξής: υπουργείο) και στην Επιτροπή, η προσφεύγουσα παρατήρησε ότι, λόγω περιστάσεων απολύτως ανεξαρτήτων από τη θέλησή της, οι οποίες προέκυψαν μετά την αποστολή του σχεδίου στο υπουργείο, είχαν καταστεί αναγκαίες ορισμένες τροποποιήσεις των προβλεφθέντων στο πλαίσιο του σχεδίου I/16/90 έργων. Η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι, λόγω της πεποιθήσεώς της ότι είχε τηρήσει τους τεθέντες στόχους και ότι είχε επιλέξει τις ορθές

εναλλακτικές λύσεις, αφενός, και της επιθυμίας της να επιτύχει ταχέως τα σκοπούμενα αποτελέσματα, αφετέρου, λησμόνησε δυστυχώς την υποχρέωση να κοινοποιήσει προηγουμένως στο υπουργείο τις μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν, πράγμα το οποίο αποτελούσε μείζον εμπόδιο για την τακτοποίηση του φακέλου. Ωστόσο, η προσφεύγουσα φρονούσε ότι το σχέδιο I/16/90 δεν είχε υποστεί, στο σύνολό του, ουσιώδεις τροποποιήσεις πλην της διαφορετικής θέσεως και μορφολογίας των δεξαμενών εντατικής εκτροφής.

14 Επίσης, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι μόλις μετά την ολοκλήρωση των έργων αντελήφθη ότι δεν είχε τηρήσει τη διατύπωση της προηγούμενης γνωστοποιήσεως των τροποποιήσεων και, συγχρόνως, ζήτησε από το υπουργείο και, ενδεχομένως, από την ίδια την Επιτροπή να προβεί στην τεχνική εξέταση των πραγματοποιηθεισών τροποποιήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτές ήσαν θεμιτές και ότι οι επιλογές στις οποίες προέβη η προσφεύγουσα ήσαν αναγκαίες και ενδεδειγμένες. Συναφώς, η προσφεύγουσα επισήμανε ότι όλες οι εν λόγω τροποποιήσεις είχαν εκτεθεί και είχαν γίνει δεκτές στο πλαίσιο της εγκρίσεως του σχεδίου συμπληρωματικής διευθετήσεως (I/100/94) για το οποίο χορηγήθηκε το ευεργέτημα της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής με την απόφαση C(94) 1531/99.

15 Το υπουργείο, αφού προέβη στον έλεγχο της τελικής καταστάσεως των έργων, διαβίβασε στην προσφεύγουσα, στις 3 Ιουνίου 1995, το πιστοποιητικό ελέγχου της τελικής καταστάσεως των έργων (στο εξής: πιστοποιητικό), καταρτισθέν στις 24 Μαΐου 1995. Κατά την άποψη του υπουργείου, η προσφεύγουσα είχε επιφέρει πρόσθετες τροποποιήσεις σε σχέση με εκείνες τις οποίες είχε ήδη επισημάνει η αρμόδια για τα δημόσια έργα υπηρεσία, ήτοι:

α) δεν είχαν κατασκευαστεί δεκαέξι δεξαμενές, μία υδραυλική εγκατάσταση και ένας θερμοηλεκτρικός σταθμός, όλα αυτά δε θα αντικαθίσταντο από δεξαμενές εκτροφής οι οποίες προβλεπόταν να κατασκευαστούν κατά την υλοποίηση του σχεδίου ολοκληρώσεως που ενέκρινε η Επιτροπή με την απόφαση C(94) 1531/99·

β) δεν αγοράστηκαν ορισμένα μηχανήματα·

γ) δεν κατασκευάστηκαν η νέα αποθήκη και οι εκτός του υποστέγου δεξαμενές εκτροφής.

Βάσει των ανωτέρω το υπουργείο κατέληξε ότι η προσφεύγουσα ήταν υποχρεωμένη, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες κοινοτικές διατάξεις, να ζητήσει προηγουμένως άδεια για να προβεί στις τροποποιήσεις αυτές.

16 Το υπουργείο μείωσε σε 1 049 556 101 ITL το ποσό των επιλεξίμων δαπανών κατά το τελικό στάδιο του σχεδίου. Το υπουργείο κατέληξε ότι, ενόψει των δαπανών που είχαν ήδη αναγνωριστεί ως επιλέξιμες στο πρώτο στάδιο της πραγματοποιήσεως των έργων, οι οποίες ανέρχονταν σε 857 794 000 ITL, το συνολικό ποσό των δαπανών που αναγνωρίζονταν ως επιλέξιμες αντιστοιχούσε σε 1 907 350 101 ITL, ήτοι στο 69,13 % των επιλεξίμων δαπανών που είχε αρχικώς εγκριθεί από την Επιτροπή.

17 Με το τελικό ένταλμα πληρωμής που εξέδωσε στις 5 Ιουλίου 1995, η Επιτροπή κατέβαλε στην προσφεύγουσα υπόλοιπο 419 822 440 ITL, μειώνοντας έτσι από 1 103 646 181 ITL σε 762 940 040 ITL το συνολικό ποσό της οφειλομένης κοινοτικής συνδρομής για τα έργα τα οποία το κοινοτικό όργανο θεώρησε, βάσει του πιστοποιητικού, ως σύμφωνα προς το αρχικώς εγκριθέν σχέδιο.

18 Το υπουργείο και η Επιτροπή έλαβαν, στις 28 Ιουλίου και στις 3 Αυγούστου 1995 αντιστοίχως, ορισμένες γραπτές παρατηρήσεις της προσφεύγουσας με τις οποίες αυτή επισήμανε το αβάσιμο του πιστοποιητικού και ζήτησε την επανεξέτασή του.

19 Απαντώντας στο αίτημα των εθνικών αρχών, η Επιτροπή τους διαβίβασε τις παρατηρήσεις της με το τηλετύπημα αριθ. 12 497 της 27ης Οκτωβρίου 1995. Το

κοινοτικό όργανο θεώρησε ότι από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προέκυπτε η ανάγκη επανεξετάσεως της διαδικασίας που ακολούθησε το υπουργείο για την τακτοποίηση του φακέλου του σχεδίου I/16/90, για τους εξής λόγους:

1) είχαν πραγματοποιηθεί σημαντικές τροποποιήσεις του σχεδίου, χωρίς προηγουμένως να γνωστοποιηθούν στην εθνική δημόσια αρχή·

η χορήγηση συνδρομής για το δεύτερο σχέδιο I/100/94 δεν συνεπαγόταν την εκ μέρους της Επιτροπής αποδοχή προγενεστέρων τροποποιήσεων·

2) τα προβλεφθέντα στο πλαίσιο του επομένου σχεδίου I/100/94 έργα είχαν εκτελεστεί στο πλαίσιο του σχεδίου I/16/90 και, συνεπώς, δεν ήσαν επιλέξιμα για τη χορηγηθείσα για το σχέδιο I/16/90 συνδρομή·

3) το άρθρο 7 του κανονισμού 1116/88, στο οποίο αναφέρθηκε ο σύμβουλος της προσφεύγουσας, δεν είχε εφαρμογή στο πλαίσιο που προέβαλε ο εν λόγω σύμβουλος·

4) από τα παρασχεθέντα από το υπουργείο στοιχεία προέκυψε ότι οι παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στη σελίδα 18 του υπομνήματος που υπέβαλε ο σύμβουλος της προσφεύγουσας ήσαν εσφαλμένες, όσον αφορά τις εκπτώσεις δαπανών που πραγματοποιήθηκαν λόγω του καταλογισμού τους σε μη προβλεφθέντα κεφάλαια δαπανών.

20 Με έγγραφο της 14ης Νοεμβρίου 1995, το υπουργείο απέρριψε την αίτηση επανεξετάσεως της προσφεύγουσας, για τους ίδιους λόγους με τους προβαλλομένους στο τηλετύπημα αριθ. 12 497 της Επιτροπής της 27ης Οκτωβρίου 1995 (στο εξής: πράξη υπ' αριθ. 12 497).»

3 Υπ' αυτές ακριβώς τις συνθήκες, η προσφεύγουσα άσκησε ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή ακυρώσεως της πράξεως 12 497 προβάλλοντας τους εξής πέντε λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος αντλούνταν από την έλλειψη κοινοποιήσεως της εν λόγω πράξεως, καθόσον η εν λόγω εταιρία έλαβε γνώση της πράξεως αυτής συμπτωματικώς από αντίγραφο που της χορηγήθηκε κατόπιν αιτήσεως της. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως στηριζόταν στην παραβίαση της αρχής της συλλογικότητας, καθόσον η πράξη 12 497 προερχόταν από τον «αναπληρωτή προϊστάμενο μονάδας» και όχι από τα μέλη της Επιτροπής, τα οποία αναλαμβάνουν συλλογικώς την ευθύνη. Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως η προσφεύγουσα επικαλούνταν παράβαση διαδικαστικών κανόνων. Πρώτον, προσήψε στην Επιτροπή ότι μείωσε την αρχικώς χορηγηθείσα χρηματοδοτική συνδρομή, χωρίς προηγουμένως να έχει θέσει σε εφαρμογή τη διαδικασία του άρθρου 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 ούτε να έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις που το όργανο υπέχει δυνάμει από το άρθρο 7 του κανονισμού 1116/88, ιδίως αυτήν που συνίσταται στο να καλείται ο δικαιούχος να εκφράσει, μέσω των αρχών ή του οργανισμού του ενδιαφερομένου κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου επρόκειτο να εκτελεσθεί το έργο, τους λόγους για τη μη τήρηση των προβλεπομένων όρων. Δεύτερον, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι, σε περίπτωση λήψεως αποφάσεως περί μειώσεως, το άρθρο 44, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 4028/86 επιβάλλει την τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 47 του ίδιου κανονισμού. Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος διαιρείτο σε δύο σκέλη αντλούνταν από την παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως. Αφενός, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι, πλην μιας όλως γενικής αναφοράς στον κανονισμό 4028/86, στην πράξη 12 497 δεν μνημονευόταν η νομική της βάση. Αφετέρου η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης πράξεως δεν της επέτρεπε να γνωρίσει τους λόγους της αρνήσεως καταβολής ενός μέρους της αρχικώς χορηγηθείσας συνδρομής και δεν παρείχε στο Πρωτοδικείο τη δυνατότητα να ασκήσει τον δικαστικό του έλεγχο. Με τον πέμπτο της λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα προέβαλε κατάχρηση εξουσίας, καθόσον η Επιτροπή η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα στον τομέα της χορηγήσεως και της μειώσεως της συνδρομής είχε παρακάμψει, εκδίδοντας μια πράξη η οποία παρουσιάστηκε επισήμως ως γνωμοδότηση, την εφαρμογή της διαδικασίας μειώσεως που προβλέπεται στα άρθρα 44 του κανονισμού 4028/86 και 7 του κανονισμού 1116/88.

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

4 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή στο σύνολό της και καταδίκασε την προσαφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

5 Στις σκέψεις 28 έως 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε την ένσταση απαραδέκτου που είχε προτείνει η Επιτροπή κρίνοντας ότι η πράξη 12 497, στο μέτρο που στερούσε την προσφεύγουσα ολόκληρης της συνδρομής που της είχε αρχικώς χορηγηθεί χωρίς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να διαθέτει συναφώς ιδία εξουσία εκτιμήσεως, αποτελεί, όσον αφορά την προσφεύγουσα, ατομική απόφαση παράγουσα δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντά της, μεταβάλλοντας αισθητώς τη νομική της

κατάσταση.

6 Προκειμένου περί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από τη μη κοινοποίηση της πράξεως 12 497, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, στη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προσφεύγουσα μπορούσε στην πραγματικότητα να λάβει δεόντως γνώση του περιεχομένου της προσβαλλομένης πράξεως και να ασκήσει λυσιτελώς προσφυγή εντός της τασσομένης προθεσμίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε λόγος να κριθεί το ζήτημα αν η πράξη αυτή της είχε επισήμως κοινοποιηθεί.

7 Το Πρωτοδικείο απέρριψε τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, που αντλούνταν από την παραβίαση της αρχής της συλλογικότητας, επισημαίνοντας στις σκέψεις 35 έως 39 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι, όπως προκύπτει από τον εσωτερικό κανονισμό της Επιτροπής, είναι δυνατή η εξουσιοδότηση υπαλλήλων της προς λήψη, εξ ονόματός και υπό τον έλεγχό της, σαφώς καθορισμένων μέτρων διαχειρήσεως ή διοικήσεως, όπως το επίδικο μέτρο, και ότι οι εξουσιοδοτήσεις υπογραφής αποτελούν το σύνηθες μέσο με το οποίο η Επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητές της. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να μπορεί να κριθεί ότι η κοινοτική διοίκηση δεν τήρησε τους εφαρμοστέους στον οικείο τομέα κανόνες.

8 Όσον αφορά τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, που αντλείται από την παράβαση διαδικαστικών κανόνων, το Πρωτοδικείου υπέμνησε, κατ' αρχάς, στη σκέψη 48 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, στο πλαίσιο οποιασδήποτε διαδικασίας που κινείται κατά προσώπου και είναι ικανή να καταλήξει σε βλαπτική γι' αυτό πράξη, συνιστά θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου που πρέπει να διασφαλίζεται, ακόμη και εν ελλείψει οποιασδήποτε σχετικής κανονιστικής ρυθμίσεως. Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο επεσήμανε, στις σκέψεις 50 έως 53, ότι, στο πλαίσιο κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής χορηγηθείσας δυνάμει του κανονισμού 4028/86, απόφαση της Επιτροπής διαπιστώνουσα τη μη επιλεξιμότητα ορισμένων δαπανών για τον λόγο ότι στο αρχικώς εγκριθέν σχέδιο έγιναν σημαντικές τροποποιήσεις, χωρίς αυτές να έχουν προηγουμένως γνωστοποιηθεί στις κοινοτικές και εθνικές αρχές, δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της

εκατέρωθεν ακροάσεως, και τούτο εφ' όσον ο δικαιούχος της συνδρομής είχε τη δυνατότητα να εξηγήσει, πριν από την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως, τους λόγους της μη τηρήσεως των προβλεπομένων όρων και εφόσον τηρήθηκαν κατ' ουσίαν οι επιταγές που προβλέπονταν, εν προκειμένω, στο άρθρο 7 του κανονισμού 1116/88, σχετικά με τις λεπτομέρειες εκτελέσεως των αποφάσεων περί επιχορηγήσεως συνδρομών. Τέλος, στις σκέψεις 55 και 56, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι, στο μέτρο που η Επιτροπή βασίμως μπορούσε να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι δαπάνες που θεωρήθηκαν ως μη επιλέξιμες δεν μπορούσαν να ληφθούν υπόψη, ως μη εμπίπτουσες στο εγκριθέν σχέδιο, τέτοια απόφαση δεν αποτελεί μείωση, κατά την έννοια του άρθρου 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86, της αρχικώς χορηγηθείσας στον δικαιούχο συνδρομής, αλλά περιορίζεται, στη πραγματικότητα, στη διαπίστωση ότι ένα μέρος των δαπανών των οποίων την καταβολή ζητεί η προσφεύγουσα δεν αφορά το σχέδιο, όπως αυτό είχε γίνει αρχικώς δεκτό, οπότε η Επιτροπή δεν υποχρεούται να προβεί στην προβλεπόμενη από την προμνημονευθείσα διάταξη διαβούλευση με τη μόνιμη επιτροπή διαρθρώσεων της αλιείας.

9 Στη σκέψεις 63 έως 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως που αντλούνταν από την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, λόγος ο οποίος αναπτύσσεται σε δύο σκέλη. Προκειμένου να απορρίψει το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, κατά το οποίο η πράξη 12 497, με εξαίρεση μια γενική αναφορά στον κανονισμό 4028/86, δεν ανέφερε τη νομική της βάση, επισήμανε ότι η εν λόγω πράξη ρητώς μνημονεύει τους ισχύοντες, εν προκειμένω, κανονισμούς 4028/86 και 1116/88. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, ενόψει του πλαισίου της υποθέσεως και, ιδίως, της επιχειρηματολογίας που ανέπτυξε προς στήριξη του τρίτου λόγου της ακυρώσεως, δεν ήταν δυνατό η προσφεύγουσα να έχει αντιληφθεί εσφαλμένως το περιεχόμενο των δύο αυτών παραπομπών και, συνεπώς, δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι παρέμεινε σε αβεβαιότητα ως προς την νομική βάση της εν λόγω πράξεως. Εξάλλου, προκειμένου περί του δευτέρου σκέλους του ίδιου λόγου, το Πρωτοδικείου διαπίστωσε ότι από το ιστορικό της υποθέσεως, από την αλληλογραφία της προσφεύγουσας με τις εθνικές αρχές και την Επιτροπή, καθώς και από την πράξη υπ' αριθ. 12 497 προκύπτει ότι οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκε η Επιτροπή προς στήριξη αυτού εμφαίνονται κατά τρόπο αρκούντως σαφή ώστε να καθιστούν δυνατό στην προσφεύγουσα να διεκδικήσει τα δικαιώματά της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και στον δικαστή αυτόν να ασκήσει τον έλεγχο σχετικά με τη νομιμότητα της αποφάσεως.

10 Στις σκέψεις 75 έως 78 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως, που αντλούνταν από την κατάχρηση εξουσίας, κρίνοντας ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε αντικειμενικές, ουσιώδεις και συγκλίνουσες ενδείξεις ικανές να αποδείξουν ότι η πράξη υπ' αριθ. 12 497 είχε εκδοθεί με

αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό διαφορετικό του αναφερομένου ή με σκοπό την καταστρατήγηση της διαδικασίας που προβλέπεται ειδικώς στη Συνθήκη ή στις πράξεις του παραγώγου δικαίου για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων.

11 Με τις σκέψεις 82 έως 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε την αγωγή αποζημιώσεως. Υπενθύμισε ότι εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας μπορεί να στοιχειοθετηθεί μόνον εφόσον πληρούται ένα σύνολο προϋποθέσεων οι οποίες αφορούν το παράνομο της συμπεριφοράς που προσάπτεται στο κοινοτικό όργανο, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς και της προβαλλομένης ζημίας. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει την ύπαρξη πλημμέλειας θίγουσας τη νομιμότητα της πράξεως υπ' αριθ. 12 497 και ότι, στο μέτρο αυτό, ουδόλως αποδείχτηκε το παράνομο της συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Επιτροπή και ότι, επομένως, το αίτημα αποκαταστάσεως της προβαλλομένης ζημίας έπρεπε να απορριφθεί.

Η αίτηση αναιρέσεως

12 Με την αίτηση αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο να εξαφανίσει την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, να δεχθεί τα πρωτοδίκως υποβληθέντα αιτήματα, να κηρύξει την πράξη 12 497 άκυρη, να υποχρεώσει την Επιτροπή να αποκαταστήσει τη ζημία όπως αυτή προσδιορίζεται στο δικόγραφο της προσφυγής και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα αμφοτέρων των βαθμών.

13 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως και την καταδίκη της αναιρεσείουσας στα δικαστικά έξοδα.

14 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει τέσσερις λόγους. Ο πρώτος λόγος αντλείται από την παραβίαση της αρχής της συλλογικότητας. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, μολονότι οι εξουσιοδοτήσεις υπογραφής αποτελούν το σύνηθες μέσο με το οποίο η Επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητές της, πράγμα άλλωστε που διαπίστωσε το Πρωτοδικείου στη σκέψη 37 της αναιρεσι-

βαλλομένης αποφάσεως, η παροχή εξουσιοδοτήσεως είναι σαφώς αντίθετη προς την αρχή της συλλογικότητας. Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι, αν το Πρωτοδικείο κατέληξε στο συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη απλής εξουσιοδοτήσεως υπογραφής, τότε υπέπεσε σε πλάνη αποφαινόμενο ότι η προσφεύγουσα όφειλε να αποδείξει τη μη τήρηση εκ μέρους της διοικήσεως των ισχυόντων εν προκειμένω κανόνων. Η αναιρεσείουσα είναι της γνώμης ότι η Επιτροπή βαρύνεται με την απόδειξη της τηρήσεως των κανόνων αυτών.

15 Ο δεύτερος λόγος αντλείται από την παραβίαση της αρχής της κατ' αντιπαράθεση συζητήσεως της υποθέσεως. Η αναιρεσείουσα θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο, διαπιστώνοντας ότι από την αίτησή της τόσο προς το υπουργείο, στις 28 Ιουλίου 1995, όσο και προς την Επιτροπή, στις 3 Αυγούστου 1995, μπορούσε να συναχθεί ότι «η Επιτροπή τήρησε κατ' ουσίαν» τις διατάξεις που προβλέπει συναφώς το άρθρο 7 του κανονισμού 1116/88, προέβη σε διάλληλη απόδειξη, εφόσον, με την πράξη της 12 497, η Επιτροπή είχε ρητώς απορρίψει την αίτηση αυτή ισχυριζόμενη ότι το εν λόγω άρθρο 7 δεν ετύγχανε εφαρμογής στο μνημονευόμενο από τον δικηγόρο της τελευταίας πλαίσιο.

16 Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας βάσει του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 253 ΕΚ). Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι κακώς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι ο λόγος αυτός ήταν αβάσιμος, εκτιμώντας ότι δεν ήταν δυνατό να απαιτηθεί, εν προκειμένω, η παροχή περισσοτέρων λεπτομερειών από όσες είχαν παρασχεθεί από την Επιτροπή, δεδομένου ότι η πράξη 12 497 περιελάμβανε — κάνοντας, μεταξύ άλλων, αναφορά στις λεπτομερείς επεξηγήσεις που είχαν παρασχεθεί στο πιστοποιητικό — επαρκή στοιχεία ώστε να καταστούν γνωστά τα κύρια πραγματικά και νομικά στοιχεία που αποτέλεσαν τη βάση της συλλογιστικής που οδήγησε στη μείωση της συνδρομής.

17 Ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως αντλείται από την παράβαση και την εσφαλμένη εφαρμογή από το Πρωτοδικείο των άρθρων 44, παράγραφος 1, και 47 του κανονισμού 4028/86, καθώς και του άρθρου 7 του κανονισμού 1116/88. Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί τη θέση του Πρωτοδικείου ότι τα άρθρα 44 και 47 δεν τυγχάνουν, εν προκειμένω, εφαρμογής.

Η εκτίμηση του Πρωτοδικείου

18 Προκειμένου περί των λόγων που προβάλλονται προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, επιβάλλεται να εξετασθεί, κατά πρώτον ο τέταρτος λόγος.

Επί του τετάρτου λόγου

19 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο προέβη σε εσφαλμένη εφαρμογή των άρθρων 44 και 47 του κανονισμού 4028/86 κρίνοντας ότι τα εν λόγω άρθρα εφαρμόζονται μόνο σε περίπτωση επανεκτιμήσεως του συνόλου του οικείου σχεδίου και όχι όταν ο ιδιώτης περιορίζεται, στην πραγματικότητα, στη μη εκτέλεση, εν όλω ή εν μέρει, του σχεδίου όπως αυτό είχε αρχικώς εγκριθεί. Έτσι, η αναιρεσείουσα επισημαίνει ότι το άρθρο 44, παράγραφος 1, απαριθμεί, μεταξύ των περιπτώσεων όπου εφαρμόζεται, και την περίπτωση κατά την οποία «το σχέδιο δεν εκτελείται σύμφωνα με τις προβλέψεις».

20 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η μνημονευομένη στο άρθρο 44, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού διαδικασία εφαρμόζεται όταν γίνεται πραγματική επανεκτίμηση των απαιτήσιμων δαπανών για τη χορήγηση της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής όχι όμως και για απλή προσαρμογή αυτών λόγω μη πραγματοποιηθεισών εργασιών, δεδομένου ότι το ποσοστό της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως παραμένει σταθερό.

21 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, η απόκλιση όσον αφορά επιλέξιμες δαπάνες είναι το αποτέλεσμα μιας καθαρά τεχνικής εκτιμήσεως και ότι, αν ήταν αναγκαία η προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 47 του κανονισμού 4028/86 κάθε φορά που, ακόμα και όταν δεν υφίσταται απόκλιση ως προς το ποσοστό, οι επιλέξιμες δαπάνες δεν αντιστοιχούσαν στις αρχικές προβλέψεις, τούτο θα συνεπαγόταν άμμεση τροχοπέδη για όλα τα διεπόμενα από τον εν λόγω κανονισμό προγράμματα.

22 Πρέπει κατ' αρχάς να διασαφηνιστεί η έννοια της «συνδρομής» σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86, προκειμένου να προσδιοριστούν οι εξουσίες που διαθέτει η Επιτροπή καθώς και οι υποχρεώσεις που τις επιβάλλονται στο πλαίσιο των εν λόγω άρθρων. Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η συνδρομή αποτελεί ένα χρηματικό ποσό το οποίο η Επιτροπή προορίζει για το σχέδιο βελτιώσεως και προσαρμογής των διαρθρώσεων στον τομέα της υδατοκαλλιεργείας. Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ίδιου κανονισμού, η «συνδρομή που προβλέπεται στο άρθρο 11 (...) [πρέπει] (...) να είναι σύμφωνη με τα ποσοστά που ορίζονται στο παράρτημα
III». Εξ αυτού έπεται ότι η αναφορά στα ποσοστά απλώς αφορά τη μέθοδο υπολογισμού του ποσού της συνδρομής. Με άλλα λόγια, η συνδρομή αποτελεί χρηματικό ποσό υπολογιζόμενο βάσει ενός ποσοστού του συνολικού κόστους του σχεδίου για το οποίο έχει ζητηθεί οικονομική επιχορήγηση. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από την απόφαση της Επιτροπής C(90) 1923/99, της 30ής Οκτωβρίου 1990, για τον καθορισμό της χρηματοδοτικής συνδρομής της Επιτροπής στην προκείμενη περίπτωση, απόφαση η οποία προβλέπει, στο άρθρο της 1, σημείο 2, ότι «η εισφορά καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο στο ποσό των 1 103 646 181 (εθνικό νόμισμα)».

23 Πρέπει, στη συνέχεια, να επισημανθεί ότι, στο παράρτημα της εν λόγω αποφάσεως, η Επιτροπή εκτίμησε ότι η κοινοτική συνδρομή ανερχόταν σε 1 103 646 181 ITL και ότι το ποσόν αυτής αντιπροσώπευε το 40 % των επιλεξίμων δαπανών.

24 Πρέπει να προστεθεί ότι το Πρωτοδικείο υιοθέτησε αυτή την ερμηνεία της εννοίας της συνδρομής διαπιστώνοντας, στη σκέψη 8 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «με την απόφαση C(90) 1923/99, της 30ής Οκτωβρίου 1990, η Επιτροπή χορήγησε στην προσφεύγουσα χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 1 103 646 181 ITL, αντιστοιχούσα στο 40 % των επιλεξίμων δαπανών ύψους 2 759 115 453 ITL (...)».

25 Πρέπει, τέλος, να υπομνησθεί ότι το άρθρο 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία «να αποφασίσει την αναστολή, τη μείωση ή την κατάργηση της συνδρομής» σε περίπτωση που υφίσταται μία από τις τέσσερις προβλεπόμενες στη διάταξη αυτή προϋποθέσεις και, ιδίως, «εάν το σχέδιο δεν εκτελείται σύμφωνα με τις προβλέψεις». Απονέμοντας στην Επιτροπή μια τέτοια εξουσία, ο εν λόγω κανονισμός σαφώς αποβλέπει στην κάλυψη όλων των πράξεων της Επιτροπής που μειώνουν, εν όλω ή εν μέρει, το ποσό της αρχικώς χορηγηθείσας συνδρομής όταν δεν πληρούται μία από τις προμνημονευθείσες προϋποθέσεις. Ενώ η Επιτροπή δεν υποχρεούται να ασκήσει τέτοια εξουσία, το άρθρου 44, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ρητώς απαιτεί, σε περίπτωση που η Επιτροπή

πράξει κάτι τέτοιο, να τηρήσει αυτήν την προβλεπόμενη στο άρθρο 47 του ίδιου κανονισμού διαδικασία. Από το άρθρο 7 του κανονισμού 1116/88 εξ ίσου σαφώς προκύπτει ότι, πριν από την αναστολή, μείωση ή κατάργηση μιας συνδρομής δυνάμει του εν λόγω άρθρου 44 πρέπει να έχουν τηρηθεί οι διαδικασίες που αυτό μνημονεύει.

26 Επομένως η πράξη 12 497, με το να μειώσει το ποσό της συνδρομής από 1 103 646 181 ITL σε 762 940 040 ITL, για έναν από τους διασαφηνιζόμενους στο άρθρο 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 λόγους, εν προκειμένω επειδή το σχέδιο δεν είχε εκτελεστεί σύμφωνα με τις προβλέψεις, πρέπει να ερμηνευθεί ως μείωση της συνδρομής κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου.

27 Πρέπει να επισημανθεί ότι, όταν εγκρίνεται μια αρχική αίτηση, η απόφαση σχετικά με τη μείωση του αρχικώς χορηγηθέντος ποσού είναι δυνατόν να συνεπάγεται σοβαρές συνέπειες για τον αιτούντα. Τέτοιες συνέπειες υπογραμμίζουν τη σημασία της εφαρμογής μιας διαδικασίας όπως αυτής που προβλέπεται στα άρθρα 44 και 47 του κανονισμού 4028/86 και 7 του κανονισμού 1116/88.

28 Όσον αφορά τις ανησυχίες της Επιτροπής σχετικά με τις διοικητικής φύσεως δυσχέρειες που ανακύπτουν από την υποχρέωση συμμορφώσεώς της προς τις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 44 και 47 του κανονισμού 4028/86 και 7 του κανονισμού 1116/88, αρκεί να επισημανθεί ότι, όταν ένας κανονισμός επιβάλλει υποχρεώσεις στην Επιτροπή, δεν είναι δυνατό διοικητικής φύσεως δυσχέρειες να αποτελέσουν βάσιμη δικαιολογία για την τροποποίηση των εννόμων συνεπειών του τελευταίου, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων που έχουν θεσπιστεί από τον κοινοτικό νομοθέτη.

29 Εξ όλων των ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας την πράξη 12 497 χωρίς να προσφύγει στις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 44 και 47 του κανονισμού 4028/86 και 7 του κανονισμού 1116/88, πρέπει να θεωρηθεί ως μη έχουσα εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα εν λόγω άρθρα.

30 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη εκτιμώντας ότι η πράξη 12 497 δεν αποτελούσε απόφαση περί μειώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86, της συνδρομής που είχε αρχικώς χορηγηθεί στην προσφεύγουσα και ότι, για τον λόγο αυτό, δεν μπορούσε να τύχει εν προκειμένω εφαρμογής η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή διαδικασία. Κατά συνέπεια, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί.

31 Σύμφωνα με το άρθρο 54, πρώτο εδάφιο, δεύτερη φράση, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, τούτο δύναται, σε περίπτωση αναιρέσεως αποφάσεως του Πρωτοδικείου, το ίδιο να αποφανθεί οριστικώς επί της διαφοράς, εφ' όσον αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση.

32 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι η πράξη 12 497 πρέπει να ακυρωθεί λόγω μη τηρήσεως της διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 44, παράγραφος 1, και 47 του κανονισμού 4028/86 και στο άρθρο 7 του κανονισμού 1116/88. Επομένως η Επιτροπή υποχρεούται να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές.

33 Εξ όλων των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι δεν συντρέχει λόγος να εξετασθούν οι λοιποί λόγοι αναιρέσεως ούτε τα αιτήματα αποζημιώσεως της αναιρεσείουσας.

Επί των δικαστικών εξόδων

34 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, που εφαρμόζεται στη διαδικασία της αιτήσεως αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφ' όσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ζήτησε την καταδίκη της Επιτροπής και η τελευταία εγκρίθηκε, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στα έξοδα αμφοτέρων των βαθμών.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Νοεμβρίου 1997 στην υπόθεση Τ-218/95, Le Canne κατά Επιτροπής.**

2) **Κηρύσσει το τηλετύπημα 12 497 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1995, άκυρο λόγω μη τηρήσεως της διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 44, παράγραφος 1, και 47 του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με τις κοινοτικές δράσεις για τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, και του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1116/88 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 1988, σχετικά με τις λεπτομέρειες εκτέλεσης των αποφάσεων χορήγησης συνδρομών για σχέδια που αφορούν κοινοτικά μέτρα βελτίωσης και αναδιάρθρωσης των δομών του τομέα της αλιείας της υδατοκαλλιέργειας και διευθέτησης της παράκτιας ζώνης.**

3) **Καταδικάζει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα έξοδα αμφοτέρων των βαθμών.**

Kapteyn Hirsch Murray

Ragnemalm Schintgen

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Οκτωβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

P. J. G. Kapteyn